

Monumentnummer*: 527828

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 06 december 2004
Kadaster deel/nr 82928/137

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Apollolaan	15			1077 AB	Amsterdam		
Gerrit van der Veenstraat	9			1077 DM	Amsterdam		
Gerrit van der Veenstraat	11			1077 DM	Amsterdam		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel			
Amsterdam	Z			1611			

Omschrijving**

Inleiding

Gelegen tussen de driesprong Gerrit van der Veenstraat/ Stadionweg/ Apollolaan (W) en het kruispunt Stadionweg/Apollolaan (O) in 1937-1939 tot stand gekomen en diagonaal in een vierkant kavel met plantsoen geplaatst KANTOORGEBOUW, in oorsprong voor de Rijksverzekeringsbank (RVB), naar een ontwerp in Functionalistische stijl van D. Roosenburg. De twee sculpturen bij de overbouwde entree zijn van Hildo Krop en Han Wezelaar.

N.B. In 1968 onderging het gebouw een belangrijke uiterlijke wijziging doordat de oorspronkelijke crèmekleurige ceramiekplaten werden vervangen door duurzamere wit-achtige travertinplaten ter bekleding van het inwendige staalskelet. Het voegwerk is hierbij veel minder geprononceerd uitgevoerd. Tevens werd op het dak de opbouw uitgebreid ten behoeve van de daarheen verplaatste kantine (oorspronkelijk gevestigd op de zesde verdieping, met dakterras). Ook inwendig is een aantal oorspronkelijke onderdelen verwijderd zoals de transportinrichting voor de rentekaarten en de (destijds innovatieve) plafondverwarming. In 1991 verhuisde de eigenaar (inmiddels omgedoopt in Sociale Verzekerings Bank) naar een nieuwe locatie waarna het pand aan de Apollolaan wederom ingrijpend gewijzigd werd. Het ringgebouw werd gesloopt ten behoeve van een ondergrondse parkeergarage en daarna weer

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gereconstrueerd. De stalen ramen werden vervangen door donker gemoffeld aluminiumprofielen. In de gevel is op secundaire plekken geglazuurde steen aangebracht. Inwendig resteert nog het ijzeren skelet en het trappenhuis. Het fresco van Charles Eyck in de vide van de entreehal en de gebrandschilderde ramen in de voormalige raadzaal van Joep Nicolas zijn gedemonteerd en overgebracht naar het kantoor aan het Rhijnvis Feithplein.

Omschrijving

Markant gesitueerd, hoogoprijzend kantoorgebouw, bestaande uit twee door een centraal trappen- en lifthuis gescheiden kantoorvleugels op een modulemaat van 1.80 meter en een - gereconstrueerd - ringgebouw. De voorste vleugel (O), met zes verdiepingen, afgeschuinde hoeken en een overbouwde entree, wordt gedragen door vier pilonen en bevatte in oorsprong de meest representatieve vertrekken. Deze vleugel is ca. 40 meter hoog. De andere, langere vleugel (W) is onderkelderd en bevat, naast de hoge begane grond nog vijf verdiepingen en een uitgebouwd rond trappenhuis aan het uiteinde. Deze vleugel is ca. 35 meter hoog; de totale lengte bedraagt 96 meter. Het gebouw heeft een bakstenen basement en is opgetrokken met gebruikmaking van een staalskelet, dat ten tijde van de bouw een van de grootste in zijn soort was in Nederland met overspanningen van zeven meter en een hoogte van bijna 34 meter. Rondom dit kantoorgebouw het gereconstrueerde ringgebouw, ca.9 meter hoog met een buiten diameter van 75 meter. De verschillende bouwvolumes zijn plat afgedekt, waarbij de overkragende dakrand voorzien is van een koperen bekleding (bij de laatste renovatie vernieuwd). De regelmatig over de gevel verdeelde vensters zijn smal en rechthoekig. Bij de trappenhuisen zijn daarnaast ook boven elkaar geplaatste cirkelvormige vensters aangebracht. In tegenstelling tot de oostvleugel liggen de vensters in de westvleugel tussen kolossale penanten waardoor de verticale geleiding in deze vleugel overheerst.

Diagonaal waren, langs gebogen lijnen, twee doorgangen onder het gebouw geprojecteerd ten behoeve van dienstverkeer. Bij de overbouwde entree, waarheen een gebogen licht stijgende toerit aan twee zijden afbuigt, staan in de nissen van een zware pijler tegenover de pilonen twee sculpturen opgesteld die twee aspecten van de RVB symboliseren: de Rechtvaardigheid van Hildo Krop (man met zwaard) en de Zorgzaamheid van Han Wezelaar (vrouw met lam). De entree bevat een gebogen stoep met lage treden. De resterende ruimten van het vierkante bouwblok zijn ingericht als groenperken.

Waardering

In oorsprong als Rijksverzekeringsbank tot stand gekomen kantoorgebouw van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als eerste van rijkswege gebouwd kantoor met bijbehorend archief specifiek bestemd voor de sociale verzekering, alsook wegens architectuurhistorische waarde vanwege de voor het werk van D. Roosenburg kenmerkende functionalistische aanpak gecombineerd met een meer expressieve detaillering, toepassing van pilotis en differentiatie in hoogte en vormen van de voornaamste bouwvolumes. Tevens van bouwhistorische waarde vanwege de vroege grootschalige toepassing van een staalskelet. Tot slot van belang vanwege de beeldbepalende ligging bij een belangrijk kruispunt van wegen in Plan-Zuid van Berlage.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Bankgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument